

Hoe gaat het met de lisdodden?

"De markt heeft geen enkele belangstelling getoond."

In gesprek met Sjoerd Miedema, mede-eigenaar van De Nije Mieden.

Je hebt dit jaar voor het eerst lisdodden geteeld. Het is nu december 2023. Is het experiment gelukt?

Nee, wat mij betreft niet. We hebben 2 hectare grond met lisdodden ingezaaid en daarvan is er maar een paar m² uitgegroeid tot volwassen planten.

Daarnaast lijkt de markt nog niet echt geïnteresseerd. Je kunt lisdodden voor van alles gebruiken: voor bouwmateriaal, als vervanging van veen in potgrond of zelfs patatbakjes, maar we zijn door geen enkel bedrijf benaderd voor concrete afspraken.

Waardoor zijn er maar zo weinig lisdodden tot wasdom gekomen?

Waarschijnlijk zijn de plantjes te droog geweest. In de droge periode is het nog aanwezige gras heel hard gegroeid en zijn ze waarschijnlijk weggeconcentreerd toen ze klein waren.

Wat beslist niet geholpen heeft, is dat het vee een aantal keren is uitgebroken en aan de jonge plantjes heeft geknabbeld. Maar zoiets kan gebeuren. Dit is geen laboratoriumsituatie. Ik wilde de lisdodden teelt combineren met het weiden van koeien: lisdodden op de hele natte plekken, rond de greppels, en koeien op de iets hoger gelegen delen.

Was het weiland nat genoeg?

Het proefveld maakt deel uit van een aantal percelen waarvan het waterpeil in de winter en het voorjaar tot aan het maaiveld staat. Dat betekent dat de greppels op veel plaatsen overlopen. Gras dat groeit, neemt echter veel water op. De

combinatie van grasproductie op hoge delen en de rest van het perceel nat houden voor lisdodde, blijkt lastig.

Daarom heb ik in de zomer twee pompen geplaatst. Die pompten, met behulp van zonne-energie, water uit de sloot op het veld via de greppels.

Het was gemiddeld een natte zomer, maar wel met een aantal erg droge perioden. Toen is het misschien toch even te droog geweest.

Was het wel de goede plek om lisdodden te verbouwen?

We hebben gekozen voor een perceel naast de boerderij, met als belangrijkste reden dat daar meestal weinig ganzen zitten. Een andere optie was "De Punt" geweest. Dat weiland ligt iets lager en is daardoor natter. Maar dan had geen enkel plantje het overleefd: de ganzen zouden er een feestje gebouwd hebben.

Hoe kan het dat je de lisdodden niet hebt kunnen verkopen?

Er was geen oogst. Maar al was die er wel geweest, dan was het nog niet gelukt. Ik heb zelf enkele bedrijven benaderd, maar er kwam geen boter bij de vis. We kregen alleen een prijsindicatie en die was verre van kostendekkend. Niemand is naar ons toe gekomen met een vraag, terwijl we toch genoeg in de publiciteit zijn geweest. Voor het experiment krijgen we subsidie van Europa. Maar dat is niet meer dan een onkostenvergoeding.

Hoe moet het nu verder met de lisdodden?

Het gaat niet om de lisdodden. Het gaat om het hoge waterpeil. We willen vooral de CO₂-uitstoot van de veengronden voorkomen. Zo kunnen we bijdragen aan de broeikasgasreductie die nodig is. En het zou mooi zijn dat te combineren met een gewas.

Je moet kijken naar wat vanzelf groeit. Bij ons is dat pitrus. Daar kun je volgens mij ook bouw materiaal van maken en de ganzen lusten het niet. Ik denk dat we daar ook verder mee moeten in de toekomst.

Maar lisdodde heeft zoveel potentie dat we er op een ander perceel opnieuw mee aan de gang zullen gaan.

Deutschland – Nederland

Paludi & Markt

Het project Pauldi & Markt wordt uitgevoerd in het kader van het Interreg VI-programma Deutschland-Nederland en wordt medegefinancierd door de Europese Unie, het Nederlandse Ministerie van Economische Zaken (EZK), MB Niedersachsen, alsmede de provincies Fryslân, Drenthe en Gelderland.